

ת"פ 15808/09/16 - מדינת ישראל נגד תאיר אדרי

בית משפט השלום באילת בשבתו באשקלון

ת"פ 15808-09-16 מדינת ישראל נ' אדרי

20 נובמבר 2017

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשמת: תאיר אדרי

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה לירון יפרח

הנאשמת וב"כ עו"ד כהן

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה על סמך הודאתה בכתב האישום, בעבירה של ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 08.04.16, הכירה הנאשמת בחור בשם ר (להלן - ר א) הנפגע), במהלך מסיבה שנערכה במתחם הלגונה באילת. לאחר המסיבה התכתבו השניים ביניהם ברשת הווטסאפ וסיכמו להיפגש במלון "קלאב הוטל" בו התארח ר. הנאשמת הגיעה אל המלון, ביום למחרת, בסמוך לשעה 06:30 ועלתה לחדרו של ר. הנאשמת ור קיימו ביניהם, בהסכמה, מגעים אינטימיים הדדים, ללא קיום יחסי מין מלאים.

ביום 14.04.16 בשעה 13:30, הגיעה הנאשמת לתחנת המשטרה באילת ומסרה הודעה כוזבת, בפני השוטרת יפעת שזו, בכך שטענה כי ביום 09.04.16 בעל אותה ר, שלא בהסכמתה החופשית ותוך שימוש בכח וזאת כשהיא יודעת שהטענה כוזבת. בעקבות התלונה נעצר ר למשך יומיים.

3. כאמור, הנאשמת הודתה במיוחס לה, אולם, באמצעות בא כוחה, ביקשה להוסיף ביחס לעובדה 5 לכתב האישום (העובדה המייחסת לנאשמת את מסירת הידיעה הכוזבת), פרטים נוספים שלא בא זכרם בכתב האישום.

ב"כ הנאשמת תיאר את השתלשלות האירועים באופן הבא: יום קודם למסירת ההודעה הכוזבת סיפרה

עמוד 1

הנאשמת לאחותה הגדולה, בתשובה לשאלה מדוע היא מתייסרת, כי היתה לה סיטואציה לא נעימה עם גבר מבלי לפרט בפני האחות את שהתרחש, תוך כדי שהיא בוכה. בזמן שהנאשמת ישבה ברכב, אחותה נכנסה לבית וסיפרה לאמה שהנאשמת נאנסה. אמה של הנאשמת ישבה איתה, לחצה עליה לספר וזו, תוך שהיא ממשיכה לבכות הראתה לה את ההודעות במכשיר הטלפון שלה, ובשל החשש מתגובתה של האם סיפרה לה סיפור בדוי כי נאנסה על ידי ר. באותו ערב הנאשמת סירבה ללכת למשטרה. למחרת בבוקר שוב ביקשה האם מהנאשמת לערב את המשטרה אך הנאשמת סירבה. בסביבות הצהריים בטרם מתן העדות, הגיע לביתה של הנאשמת קצין משטרה שהוא ידיד משפחה, שוחח עימה בנוכחות בני משפחתה והנאשמת מסרה לו כי אינה מעוניינת לפנות למשטרה כמה פעמים במהלך שיחה זו. לאחר מכן ובלחץ של אמה, הנאשמת נלקחה לתחנת המשטרה כשגם ברכב היא עמדה על סירובה להגיע לתחנת המשטרה.

טרם מסירת העדות בסעיף 5 ישבה הנאשמת יחד עם קצין המשטרה והחוקרת ואמה בשיחה מחוץ לחקירה עצמה ולאחר מכן מסרה בחקירה את ההודעה המופיעה בסעיף 5 לפיה נאנסה על ידי אותו ר כשהיא יודעת שזו הודעה כוזבת. טרם האמור בסעיף 6, התקשרה החוקרת דיאנה לנאשמת והנאשמת מסרה לה, עוד טרם מעצרו של החשוד, כי היא מבקשת לבטל את התלונה "תוך כדי שהיא בוכה נורא". לשאלת החוקרת דיאנה מסרה "כי היא אשמה במה שקרה" אולם כאשר החוקרת דיאנה שאלה אותה אם יש לה מה להוסיף ואם יש משהו נוסף שלא סיפרה לה ובגלל זה היא רוצה לבטל את התלונה, מסרה לה שלא.

4. המאשימה לא התנגדה להוספת הנסיבות מצד ב"כ הנאשמת במעמד הדיון, והנאשמת נשלחה לקבלת תסקיר שיבחן גם את שאלת הרשעתה בדיון, בין היתר לאור דברי ב"כ הנאשמת ולאור העובדה כי לא נרשמה כל התנגדות לתוספת זו מצד המאשימה. בחלוף 3 חודשים מאז הודאת הנאשמת הוגשה הבהרה מטעם המאשימה ולפיה היא מתנגדת להוספת הנסיבות שתוארו על ידי ב"כ הנאשמת, שכן הללו לא נכללו בעובדות כתב האישום.

5. לאחר דין ודברים בין הצדדים, שכלל אף אפשרות לחזרה מהודיה ושמיעת פרשת ההגנה, הגיעו הצדדים להסכמה בדיון מיום 04.05.17 כי, בנוסף לכל הנטען על ידו, יבהיר ב"כ הנאשמת כי חזרתה של הנאשמת מהודעתה הכוזבת לא באה מיוזמתה, אלא רק לאחר שנחקרה תחת אזהרה. כמו כן סוכם כי המכתב שנשלח במסגרת השימוע יוגש ובנוסף יוגש תצהיר מטעם אביה של הנאשמת כי הוא זה שכתב את המכתב.

בשים לב לאמור, הכרעת הדין נותרה על כנה, חומר החקירה שהוגש לעיונו של בית המשפט, בשלב בו התבקשה החזרה מהודיה נותר בתיק בית המשפט והנאשמת המשיכה בהליכים למול שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

4. בתסקירו סקר שירות המבחן את נסיבות חייה של הנאשמת, מהן עולה, כי הנאשמת כבת 20, רווקה

ועובדת מזה כשנה כמוכרת ברשת אופנה. הנאשמת גדלה בבית, המנהל אורח חיים דתי וסיימה 12 שנות לימוד, כשהיא משלימה את תעודת הבגרות לאחר מכן. עם מעבר המשפחה לעיר אילת בהיותה בגיל 17 חוותה קושי חברתי, נוכח שילובה בבית ספר חילוני ומפגש עם חברים חדשים. הנאשמת השתלבה בשירות לאומי, במד"א, במשך 8 חודשים ולאחר מכן נשרה בשל קשיים רגשיים ופיזיים, אולם המשיכה להתנדב במקום. הנאשמת תיארה בפני שירות המבחן בעיות רפואיות, חלקן כרוניות מהן היא סובלת.

5. באשר לעבירה המיוחסת לה, הודתה הנאשמת במיוחס לה. בפני שירות המבחן תיארה הנאשמת כי הכירה את ר בערב האירוע, במסגרתה התנדבותה במד"א ובהמשך הערב קיימה עמו יחסים בהסכמה. נוכח האמביוולנטיות שחשה כלפי מעשיה עם הנפגע למול רצונה לעמוד בציפיות הוריה ולאחר שהתנהגותה לא היתה מותאמת וכללה בכי וחוסר תאבון, סברה משפחתה כי היחסים היו בלא הסכמתה ולאחר שבני משפחתה הפצירו בה והפעילו עליה לחץ רב להגיש תלונה, עשתה כן. כעבור מספר ימים, ולאחר שהבינה כי פגעה בנפגע ובשל תחושותיה הקשות עקב כך, חזרה בה מתלונתה.

הנאשמת תיארה בפני שירות המבחן תחושות קשות בעקבות מעשיה והביעה חרטה עמוקה על התנהגותה ועל הפגיעה בנפגע, במשפחתה ובעבודת השוטרים. הנאשמת הביעה רצון להתנצל בפני הנפגע ולפצותו ותיארה כי אינה חדלה מלחשוב על מעשיה ועל הפגיעה שגרמה. הנאשמת אף הביעה אכזבה מחוסר יכולתה לעמוד בפני הלחץ של בני משפחתה גם במחיר של פגיעה בעצמה ובמשפחתה.

6. שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעירה נורמטיבית, בעלת שאיפות נורמטיביות, אשר פערים גדולים בין אורח החיים אותו ניהלה למול קיום היחסים עם הנפגע על רקע המעבר לאילת והמפגש עם אורח חיים שונה משלה ושל בני משפחתה הובילו אותה לחוסר יכולת להתמודד עם מעשיה ובעקבות כך להודות בפני בני משפחתה כי המעשים היו בהסכמה, מה שהוביל, בסופו של יום, לביצוע העבירה.

שירות המבחן עמד על גורמי הסיכוי בעניינה של הנאשמת ובכלל זה העדר העבר הפלילי, שאיפותיה העתידיות ויציבותה התעסוקתית, כמו גם חשבון הנפש אותו ערכה באשר להתנהגותה, הבעת הצער על מעשיה והאמפתיה שגילתה כלפי הנפגע. למול זאת הצביע שירות המבחן על כך שמדובר בבחורה צעירה, שזהותה טרם התגבשה ובמצבי לחץ מתקשה להיות אסרטיבית מבלי לבחון לעומק את ההשלכות הנובעות מהתנהגותה. שירות המבחן התרשם כי הסיכון לביצוע עבירות נוספות מצד הנאשמת נמוך.

בשים לב לחרטה העמוקה אותה הביעה ורצונה לפצות את הנפגע המליץ שירות המבחן על הפניית הנאשמת להליך של "צדק מאחה" לצד ההליך הפלילי.

7. בתסקיר המשלים, דיווח שירות המבחן כי הניסיון להפניית הנאשמת להליך של "צדק מאחה" לא יצא

אל הפועל וזאת מטעמים שאינם קשורים בנאשמת. שירות המבחן הדגיש כי הנאשמת שיתפה פעולה באופן מלא, גם במסגרת ניסיון זה ושיתפה אודות נסיבות חייה שהיוו רקע לביצוע העבירות וכן אודות התחושות הקשות המלוות אותה מאז המעשה והפגיעה אותה גרמה. הנאשמת אף ביטאה תחושות קשות של התייסרות לצד רצון עז לפגוש בנפגע ולשמוע את תחושותיו ואת שעבר עליו, תוך שמבקשת לפצותו ולפעול בכל דרך לאיחוי הפגיעות שגרמה.

לאור התרשמות שירות המבחן מהנאשמת והערכת הסיכון הנמוכה המליץ שירות המבחן על הטלת עונש שיקומי-חינוכי בדמות של"צ בהיקף של 180 שעות, מאסר מותנה ופיצוי כספי. באשר לשאלת ההרשעה סבר שירות המבחן כי על אף נתוניה של הנאשמת, חומרת העבירה והפגיעה הקשה בנפגע ובהעדר פגיעה קונקרטיית, אין מקום להמליץ על ביטול ההרשעה.

ראיות לעונש

8. המאשימה הגישה כראיות לעונש תצהיר נפגע עבירה של ר (ת/14). בתצהיר (על אף שלא נוסח ככזה) תיאר ר את שחוה מרגע שנדרש על ידי המשטרה בעקבות תלונת השווא, עובר במעצרו, החקירות, הדין בבית המשפט וכלה במצבו הנפשי בעיקר לאחר שחרורו ממעצר ועד להגשת התצהיר.

מהתצהיר עולה חוויה קשה עד מאוד אותה חווה ר, חוויה שכאמור מלווה אותו וממנה קשה לו להשתחרר. לדבריו, המעצר היה באישון ליל וניסיונותיו לזעוק את חפוטו לא הועילו. ר ציין, פעם אחר פעם את ההתנהגות המזלזלת והפוגענית מצד השוטרים, תוך שהוא מדגיש כי לא קיבל תנאים מינימליים, לרבות תרופה לה הוא זקוק באופן קבוע. מעבר לפירוט כל השתלשלות המעצר והדיונים, עולה בברור הטראומה אותה חווה ר, אשר התבטאה לאחר מכן גם בחרדות, צער וכאב, סיוטים במשך לילות ואף ירידה במשקל. תחושת הפגיעה היתה אף למול הוריו ומכריו, כולם אנשים נורמטיביים. לדבריו תקופה ארוכה הרגיש חוסר אונים, התהלך כשבר כלי ואף התקשה ליצור קשר עם בנות המין השני ולסמוך עליהן. בטחונו העצמי נפגע עד מאוד ועד הגשת התצהיר הזיכרון הקשה אינו מרפה ממנו.

טיעוני הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה עמד, בטיעונו לעונש, על נסיבות ביצוע העבירה כפי שעלו מעובדות כתב האישום וזאת מבלי להתייחס לעובדות הנוספות שהיוו רקע למעשה, כפי שתואר בהרחבה בדברי ב"כ הנאשם בעת מתן המענה ואף לאחר מכן.

ב"כ המאשימה טען כי כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נפגע הערך המוגן של בזבז משאבי ציבור, שעה שהמשטרה נדרשת לחקור תלונת שווא, במקום לטפל בתלונות המצדיקות חקירה. מידת הפגיעה, לדעת המאשימה, היא משמעותית, נוכח חומרת העבירה העולה מתלונת השווא. יתרה מכך טען ב"כ המאשימה, כי

כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נפגע הפרט בצורה משמעותית, שהובילה אף לשלילת חירותו של הנפגע למשך יומיים.

ב"כ המאשימה טען כי באשר לנסיבות ביצוע העבירה הרי שמעשיה של הנאשמת היו מתוכננים וזאת בשים לב לגרסה המפורטת אותה מסרה במשטרה המעידה על תכנון מוקדם. עוד עמדה המאשימה הן על הנזק שנגרם לנפגע בעצם הפגיעה בחירותו ובמישור הנפשי כשהוא יודע שמדובר במעצר שווא והן על הנזק שהיה צפוי להיגרם לו, במידה והיה מוגש כנגדו כתב אישום בשל תלונת השווא. ב"כ המאשימה הדגישה כי העבירה בוצעה במלואה על ידי הנאשמת ועל אף התצהיר שהוגש מטעם אביה וטענותיה בעניין הלחץ שהופעל עליה, הרי שמעשיה הופסקו רק לאחר שנחקרה תחת אזהרה ולא לפני כן. ב"כ המאשימה ביקשה לדחות את המניע עליו הצביעה הנאשמת - החשש לאכזב את הוריה - כמצדיק את מעשיה ואין בו כדי להפחית מחומרת המעשים. עוד ביקשה לדחות המאשימה את טענת הנאשמת כי פעלה מתוך לחץ ואין ליתן לכך משקל שכן עלולה להיווצר נורמה פסולה בקרב הציבור.

באשר למדיניות הענישה הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה בעבירות דומות ובהתאם לכך ולנסיבות ביצוע העבירה עתרה למתחם ענישה שנע בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר.

10. באשר לעונש הראוי לנאשמת התייחסה ב"כ המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן וטענה כי האופן בו הנאשמת הציגה את נסיבות האירוע בפני שירות המבחן מלמדת על כך שמצמצמת את חומרת מעשיה, שכן בניגוד לעולה מחומר הראיות טענה כי פעלה לביטול התלונה מיוזמתה. בשים לב לחרטה שהובעה על ידי הנאשמת, גילה הצעיר והעדר עבר פלילי למול חומרת העבירה והשלכותיה על נפגע העבירה, עתרה המאשימה להטלת עונש בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה קנס ופיצוי משמעותי. ב"כ המאשימה הבהירה כי נוכח העדר ההמלצה ובהעדר נזק קונקרטי יש להותיר את ההרשעה על כנה.

11. ב"כ הנאשמת, בפתח טיעוניה, הביע תמיהה על כך שהמאשימה בחרה להתעלם באופן מוחלט מהנסיבות שהוסכם עליהם ואשר לא הופיעו בכתב האישום ועל כן עתר כי בבוא בית המשפט לגזור את דינה של הנאשמת עליו להביא בחשבון גם את אותן נסיבות עליהם הוסכם בין הצדדים.

ב"כ הנאשמת עמד על החרטה אותה הביעה הנאשמת בפני שירות המבחן, כמו גם בהודעתה במשטרה והדגיש כי כבר בשיחת הטלפון של החוקרת דיאנה לנאשמת, עוד קודם לחקירת הנאשמת באזהרה, מסרה לה האחרונה כי מבקשת לבטל את התלונה, אלא שהחוקרת לא זימנה אותה לחקירה והסתפקה בכך. ב"כ הנאשמת הרחיב וטען כי לאורך כל התסקיר באה לידי ביטוי החרטה, שלהתרשמות שירות המבחן היתה כנה תוך גילוי אמפתיה לנפגע והתייסרות עמוקה על המעשים.

12. באשר לנסיבות ביצוע העבירה והרקע לה, חזר ב"כ הנאשמת ואף הרחיב טיעוניה בעניין הלחץ בו היתה

נתונה הנאשמת בשל החשש לאכזב את משפחתה בשל מעשיה עם ר והדגיש את "מחול השדים", כדברו, שהיה סביב הנאשמת מצד משפחתה ואנשים נוספים, אשר סברו כי הנאשמת נאנסה. לדבריו, גם כשנלקחה למשטרה ניסתה להימנע מלהגיש תלונה ואף סירבה לרדת מהרכב, אלא שהתנהגותה התפרשה על ידי המשפחה כפחד מפני התוקף. עוד הוסיף וטען ב"כ הנאשמת כי אמה ואחותה של הנאשמת סובלות ממחלה שנקראת "בלס פלסי" כשאחת מהתופעות של מחלה זו היא כי בשעת לחץ מתעוותים הפנים ועל כן כשבוחנים את העונש הראוי יש לשקול נתונים אלה, שאינם באים לידי ביטוי בפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה.

ב"כ הנאשמת ביקש לדחות את טענת המאשימה ולפיה המעשה היה מתוכנן, שכן לדבריו אם היה תכנון מוקדם, הנאשמת היתה מוחקת את ההודעות בינה לבין ר. בנוסף עיון באותן הודעות, מיד בסמוך להגשת התלונה, דבר שלא נעשה, היה מגלה, על אתר, כי מדובר בתלונת שווא.

13. ב"כ הנאשמת הסכים למתחם הענישה לו עתרה המאשימה, אולם טען כי בנסיבות העניין יש מקום לבטל את ההרשעה אף בלא קיומו של נזק קונקרטי, תוך שהוא מפנה לפסיקה התומכת בעמדתו זו. לדבריו, העבירה אותה ביצעה הנאשמת יכול ותסתיים באי הרשעה והיא תלויה באופן בו יתוקן הנזק שנגרם לנפגע. לדעת ב"כ האשמת התיקון אינו בדרך של הותרת ההרשעה על כנה, אלא בפיצוי לנפגע.

בשים לב לאמור ולאור נזק קונקרטי שמתקיים בעניינה של הנאשמת שהינה צעירה לימים ומתעתדת ללמוד לימודי הוראה, עתר ב"כ הנאשמת לביטול ההרשעה.

14. הנאשמת כבעלת זכות המילה האחרונה, הביע צער רב על המקרה ועל הפגיעה בנפגע ובמשפחתו וכן במערכת המשטרתית שנאלצה לחקור. לדבריה, אין יום שהאירוע לא מייסר אותה ומעיק עליה.

15. נוכח עתירת המאשימה הופנתה הנאשמת לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, שמצא אותה מתאימה לביצוע עבודות שירות.

דרך ההכרעה בהתאם לתיקון 113

16. בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם, עליו כמצוות המחוקק, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, לקבוע ראשית את מתחם הענישה הראוי הנקבע בהתאם לעקרון ההלימה. על בית המשפט להביא בחשבון את הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 ט לחוק העונשין התשל"ז - 1977. (ראה בעניין זה חוות דעתו של כב' השופט סולברג בע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (05.08.13)); בשלב השני, על בית המשפט לבחון האם יש מקום לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40 לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין); ולבסוף יש לקבוע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם, בהרתעת הרבים ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה ובנסיבות אחרות ככל שתהיינה כאלה. (ראו ע"פ

מתחם העונש ההולם

17. הצדדים אמנם לא הציגו מתחם עונש משותף, אולם היו תמימי דעים באשר למתחם העונש הראוי בנסיבות העניין לפיו בכל הקשור לרכיב המאסר נע המתחם בין עונש מאסר מותנה ועד שנת מאסר בפועל. לאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירה, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם וכן את הפסיקה הנוהגת, אני סבור כי עמדת הצדדים משקפת נאמנה את מתחם העונש הראוי ועל כן אני קובע כי המתחם נע בין מאסר מותנה ועד שנת מאסר וזאת לצד עונשים נלווים, לרבות רכיבים כספיים.

18. על אף האמור, אני מוצא מקום לייחד מספר מילים הן לערכים המוגנים שנפגעו והן לנסיבות ביצוע העבירה. באשר לערכים המוגנים בביצוע העבירה יש כדי לפגוע בכלל הציבור, אשר מביאה לבזוז משאבים וזמן של גורמי השיטור והחקירה לשווא, ובכך, לפגיעה ביכולת משטרת ישראל לבצע משימותיה ולהגן על הציבור מפני עבירות אחרות. ואולם יתרה מכך וכפי שהדגיש ב"כ המאשימה במקרה זה הפגיעה היתה קשה וקונקרטיית אף בנפגע עצמו, אשר בשל תלונת השווא נעצר למשך יומיים ובעקבות המקרה נפגע קשות במישור הנפשי ואף התפקודי כעולה מתצהיר הנפגע שהוגש (ת/14). לפיכך מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית ומחייבת תגובה הרתעתית משמעותית מצד בתי המשפט שכן היכולת להעליל, עלילת שווא, על אדם אחר היא קלה עד מאוד.

19. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאין להתעלם מהעובדה כי תלונת השווא שהוגשה על ידי הנאשמת היתה מפורטת עד מאוד וכללה תיאור מלא של כל ההתרחשות לכאורה. בכך יש כדי ללמד כי הנאשמת תכננה את המעשה, כפי שגם היא העידה על כך בהודעתה מיום 16.04.16, שורה 40 (ת/4). לצד זאת, התכנון היה בסמוך למסירת התלונה ומטרתו לא היתה לפגוע בערכים המוגנים עליהם הצבעתי לעיל ואף לא בנפגע עצמו, אלא נבע מתוך הלחץ בו היתה נתונה.

באשר לנסיבות שקדמו להגשת התלונה, הרי שיש להביא בחשבון את סערת הרגשות בה היתה הנאשמת בעקבות האירוע, כאשר הרגישה שבמעשיה פגעה בערכים עליהם התחנכה. התחושות הקשות שליוו את הנאשמת אותן ביטאה כלפי חוץ הוביל למסקנות החפוזות מצד משפחתה כי נאנסה ומכאן התגלגלה הנאשמת להגשת התלונה במשטרה. ברור, כי האחריות המלאה על ביצוע העבירה מוטלת על כתפי הנאשמת, אולם לא ניתן להתעלם מהנסיבות שאפפו את הגשת התלונה ואת הרקע הדתי ממנו מגיעה הנאשמת אשר היווה טריגר מרכזי לתחושות הקשות אותן הרגישה. לצד זאת, אין במצב אליו הכניסה עצמה הנאשמת כדי להצדיק או להוות סיבה לביצוע המעשה, מה גם שאין חולק כי חזרתה מהתלונה לא באה מיוזמתה, אלא רק לאחר שנחקרה תחת אזהרה. (העובדה כי ביקשה לבטל את התלונה כבר ביום האירוע מלמדת על כך שהנאשמת גם כשכבר ביטאה בפועל את רצונה לחזור בה מהתלונה, נמנעה מלהסביר בפני החוקרת את הסיבה לרצונה לבטל את התלונה ובכך לא פעלה בפועל להפסקת החקירה (ת/8)).

היבט נוסף עליו יש לעמוד הוא הנזק שנגרם לנפגע והנזק שעלול היה להיגרם. הנפגע, על לא עוול בכפו, נעצר באישון ליל, הובא לתחנת המשטרה ועל אף שזעק לחפזות וביקש להוכיח זאת באמצעות חלופת התכתובות בינו לבין הנאשמת, נותר במעצר במשך יומיים וזאת על מנת לברר לעומק את התלונה שהוגשה כנגדו. כעולה מתצהיר הנפגע שהוגש, לנפגע טענות רבות וקשות כלפי התנהלות המשטרה והתנהגותה כלפיו, אולם אין לשכוח כי התנהלות המשטרה (גם אם היתה יכולה להיות אחרת ואת זאת אין

אני בא להכריע במסגרת תיק זה), נבעה בראש ובראשונה מתלונת הכזב הכה חמורה שהגישה הנאשמת. לצד הפגיעה בחירותו הממשית של הנפגע, המעצר והשהייה בבית המעצר למשך יומיים הותירו בו "צלקות" נפשיות ברורות, כעולה מהתצהיר. אף יכולותיו התפקודיות של הנפגע נפגעו ובכללם היכולת ליצור קשר עם בני המין השני. מעבר לאמור, ברור כי הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מתלונת השווא, הוא לאין שיעור גדול מהנזק הגדול כשלעצמו שנגרם לנפגע. ניתן להעלות על הדעת כי ככל שהחקירה היתה נמשכת, אפשר והיה מוגש כתב אישום חמור כנגד הנפגע וחלילה אם היה מורשע על סמך אותה תלונת שווא צפוי היה להיאסר למשך שנים רבות. יחד עם זאת בעניין זה, אפשר ואף בלא חזרת הנאשמת מתלונתה היה מתגלה השקר, לאור ההודעות שנשלחו בין השניים וחקירת עדים נוספים ששמותיהם הועלו על ידי הנאשמת בתלונתה.

האם יש מקום להורות על ביטול הרשעתה של הנאשמת?

20. כאמור, השלב השני אותו על בית המשפט לבחון בעת גזירת העונש הוא האם יש מקום לחריגה ממתחם העונש ההולם, בהתחשב בנסיבות ביצועה ובעיקר בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעניינה של הנאשמת, שירות המבחן נמנע מהמלצה על ביטול הרשעתה בדין ועל כן יש מקום לבחון האם על אף העדר ההמלצה יש מקום לסטות לקולא ממתחם הענישה אותו קבעתי.

21. הכלל הוא, כי מי שהובאה לדין ונמצאה אשמה, תורשע בעבירות שיוחסו לו, אי ההרשעה היא החריג לכלל. בית המשפט לא ישתמש בסמכות יוצאת דופן זו, אלא בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום להרשעת הנאשמת אלא לפעול בעניינה בדרכים חלופיות.

כלל זה חזר ונשנה על ידי בית המשפט העליון, במספר לא מבוטל של החלטות מן העת האחרונה חזר ושנה בית-המשפט העליון על ההלכה לפיה הכלל במקרה שבו בית-המשפט קובע שאדם ביצע עבירה הינו הרשעה בדין, ואי-ההרשעה הינה בגדר חריג בלבד אשר שמור למקרים יוצאי דופן. בעניין זה מן ראוי להפנות לרע"פ 1623/14 **ג'בארה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.4.14); רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24.4.14); רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.6.14); רע"פ 4070/14 **פלונית נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.6.14); רע"פ 5100/14 **מסארווה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28.7.14); רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10.11.14); רע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.11.14).

22. בהתאם לפסיקה הימנעות מהרשעה או ביטול הרשעה יעשו בהצטבר שני גורמים וזאת כדבריה של כב' השופטת ד' דורנר בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337:

"הימנעות מהרשעה אפשרית איפא בהצטבר שני גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים."

23. הפסיקה במהלך השנים עמדה על כך כי על מנת לעמוד בתנאי הראשון שהרשעת הנאשם תביא לפגיעה חמורה בשיקומו, על הנאשמת להוכיח קיומו של נזק קונקרטי. עמדה זו זכתה לאחרונה לדיון, באופן ספציפי, בעניינם של קבוצת הגיל המכונה "בגירים-צעירים", כשבית המשפט העליון התבקש

להגמיש את הכלל ביחס לאותה קבוצה, בשל הטענה כי קיים קושי מובנה בהוכחת קיומו של נזק קונקרטי, כאשר אותם נאשמים טרם עיצבו את דרך חייהם והם מתקשים להוכיח קיומו של נזק שכזה.

במאמר מוסגר יוער כי בית המשפט העליון טרם הכריע בשאלה האם יש מקום לעצם קיומה של קטיגורית ביניים שכזו ולצד קולות שהכירו בצורך לבחון קבוצה זו ב"משקפיים" שונות מאלה שבהם נבחנים הבגירים (ראה למשל עמדת כבוד השופט ס' ג'ובראן ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (25.6.2013) וראה החלטה נוספת של כבוד השופט ג'ובראן המבהירה את עמדתו בעניין זה ע"פ 2420/15 אבטליון אברהם נ' מדינת ישראל (29.11.15)), ישנם קולות אשר סבורים כי אין צורך ומקום לקביעה שכזו (ראו חוות דעתם של כבוד השופטת א' חיות וכבוד השופט נ' סולברג בע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)(03.04.14)).

24. באשר לאפשרות להגמשת התנאי, כאמור, אף כאן בית משפט העליון לא הכריע בסוגיה. יחד עם זאת בפרשת אסולין (ע"פ 4466/14 נתנאל אסולין פורטל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (22.05.14)), עמד בית המשפט, באמרת אגב, על כך שיש מקום להתחשבות בתקופת גיל זו, בה העתיד עדיין לוטה בערפל (ראו מנגד רע"פ 2180/14 ספיר שמואלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)(24.04.14)).

25. האם בנסיבותיה של הנאשמת יש מקום לבטל את הרשעתה בדין? לטענת בא כוח הנאשמת הותרת ההרשעה על כנה תסגור בפניה אפשרויות תעסוקתיות עתידיות, נוכח רצונה לעסוק בחינוך או בראיית חשבון.

26. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הנצרכים לעניין, אומר כבר עתה כי לא מצאתי שיש מקום לבטל את ההרשעה ולדחוק את שיקולי הענישה השונים בדמות גמול והרתעה ואת האינטרס הציבורי מפני האינטרס הפרטי של הנאשמת.

עוד אבהיר כי מסקנתי זו, באה לאחר התלבטות לא פשוטה באשר להכרעה בשאלה אותה הצבתי לעיל. ההתלבטות באה בעיקר בשל נסיבותיו הייחודיות של המקרה ובעיקר נסיבותיה של הנאשמת.

27. מעבר להיותה של הנאשמת בחורה צעירה נורמטיבית, נעדרת כל הסתבכות שהיא עם גורמי החוק, אשר אירוע זה אינו מאפיין את חייה ואת שאיפותיה הנורמטיביות בעתיד ומעבר לעובדה, כי לטעמי, כפי שסבר שירות המבחן, הסיכוי להישנות עבירות דומות, הינו נמוך ואני מוכן אף לומר שואף לאפס, קיימים נתונים נוספים, אשר עוררו בי את ההתבלטות עליה הצבעתי.

ראשית, נתוניה האישיים של הנאשמת צריכים להילקח בחשבון הרבה מעבר לעובדה כי מדובר בבחורה צעירה נעדרת עבר פלילי. מדובר בנאשמת שגדלה בבית, בעל אורח חיים דתי, אשר המגע המיני עם הנפגע היה הראשון בחייה. לבחורה צעירה, הבאה מהעולם הדתי, עצם המגע, גם אם הוא בהיתר על פי ההלכה, מהווה נקודת מפנה משמעותית בחייה, אשר מצריכה הכנה מתאימה קודם לכן. הדברים הם בבחינת קל וחומר, כאשר מדובר במגע, שאינו בהיתר על פי ההלכה וסותר את כל החינוך על ברכי חונכה הנאשמת ואותו לא ביקשה באמת לזנוח. בהתנגשות בין הרצון והצורך לשמור על הערכים והחינוך אותו ספגה, גם אם בשביל לא לפגוע בהוריה ומנגד חשיפתה לעולם בו המגע בין המינים מותר אף עוד קודם לנישואין, הכריע בסופו של יום השיקול השני, אולם אין בכך כדי להקהות מהקושי עמו נאלצה להתמודד הנאשמת, בעקבות המגע המיני עם הנפגע.

על רקע זאת, יש לבחון את התנהלותה של הנאשמת, אשר נקיפות מצפונה ייסרו אותה, בעקבות בחירתה ובשל

כך התנהגותה לא היתה כבתמול שלשום, דבר שהוביל מיד לחרדה וחששות בקרב אחותה ואמה. חששות אלה באו לידי קפיצה למסקנה מוטעית, כי הנאשמת נאנסה, שכן לא עלתה בדעת בני המשפחה האפשרות כי המגע המיני יכול והיה בהסכמה של הנאשמת. בעקבות כך ולאור הקושי עמו התמודדה הנאשמת, שמנע ממנה לעמוד למול המסקנה המוטעית שאותה הסיקו בני המשפחה ולהבהיר את שהתרחש, הגישה הנאשמת את התלונה הכוזבת.

שנית, אני סבור כי החרטה אותה הביעה הנאשמת על מעשיה אינה אמירה מן הפה אל החוץ, אלא באה מתוך התבוננות פנימית והבנת מלאה של חומרת מעשיה. חרטה זו באה על רקע תקופה ממושכת של התייסרות אמיתית אותה חוותה ועדיין חווה הנאשמת בעקבות האירוע, גילוי האמפתיה כלפי הנפגע, רצונה לפגוש בו ולשמוע ממנו על החוויה הקשה שעבר ותוצאותיה ומוכנותה לפצותו באופן משמעותי. התרשמותי זו, אודות מצבה של הנאשמת באה לאור האמור בתסקיר שירות המבחן, אולם לא פחות חשוב, גם מהתרשמותי הבלתי אמצעית, במהלך הדיונים בבית המשפט, בהם נראתה הנאשמת מכוונת בתוך עצמה ובעיקר מכה על חטא בשל מעשיה.

28. ואולם, גם בהינתן נתונים ייחודים אלה, אני סבור, כאמור, כי לא ניתן לוותר על ההרשעה בתיק זה וזאת תוך בחינת שני הקריטריונים המרכזיים בהלכת כתב.

29. באשר לחומרת העבירה, הרי שמעבר לפגיעה בכלל הציבור, בשל בזבוז המשאבים והזמן של גורמי השיטור והחקירה לשווא ופגיעה ביכולתם להגן על הציבור מפני עבירות אחרות, דומני כי חומרתה של העבירה באה לידי ביטוי בעיקר נוכח הפגיעה החמורה בנפגע, ר. ה, על לא עוול בכפו, במישור הפלילי, מצא עצמו נלקח באישון ליל מביתו למעצר מאחורי סורג ובריח, בפעם הראשונה בחייו ועל אף ניסיונותיו, בשלב הראשון, לזעוק לחפותו בכל דרך, קולו לא נשמע והוא נאלץ לשהות במעצר במשך יומיים.

מעבר לטראומה הראשונה שחווה ר בעצם שהותו במעצר, טראומה הידועה לכל, כאשר אדם נעצר בפעם הראשונה בחייו, הרי שבמקרה זה הטראומה היתה כפולה ומכופלת, בהינתן העובדה כי מדובר בתלונת כזב. אולם בכך, לא הסתכמה הפגיעה בנפגע. כעולה מתצהיר הנפגע שהוגש (ת/14), הנפגע מאז האירוע נושא בנפשו "צלקות" מעיקות, כתוצאה מהאירוע, ומתקשה להשתחרר מהן. כתוצאה מהמעצר והאירוע בכללותו נפגע בטחונו העצמי של ר, הוא חש מבולבל וחסר אונים ואף יכולתו ליתן אמון במין הנשי ולפתח מערכת יחסים נורמלית נפגעה באופן קשה.

30. לטעמי, חומרה נוספת בהתנהלותה של הנאשמת יש לראות באופן בו הוגשה התלונה. גם בהינתן הלחץ בו היתה נתונה הנאשמת, הרי שהבדיה אותה בדתה בפני החוקרת, בעת הגשת התלונה, תיארה אירוע חמור מאוד, בו הנפגע, על מנת לבצע את זממו לכאורה, מגיע בחשאי לחדר, מצמיד אותה לקיר ומנשק אותה ולאחר מכן דוחף אותה לספה, מפשיט אותה, כשתוך כדי כך מפעיל עליה כח, הולך ומתגבר, כדי להתגבר על התנגדותה, עד לשלב שבו הוא חודר אליה. הנפגע במהלך כל אותו זמן ממשש אותה ואף צובט אותה בשוקיה. הנאשמת לא הסתפקה בכך ואף טענה כי לאחר החדירה הנפגע ביקש כי תבצע בו מין אוראלי וכשזו התנגדה, העיף אותה והיא קיבלה מכה בראשה ממיטת הברזל (ראה תיאור הדברים באריכות ת/4).

גם אם הנאשמת שגתה בהגשת התלונה, בוודאי שיכולה היתה לתאר את "האונס" לכאורה, באופן שאינו מחמיר עם הנפגע כפי שעשתה. הניסיון ליצור מציאות שבה למשפחתה יהיה ברור כי הדברים

נעשו בחוסר הסכמה מראשיתם, הובילה את הנאשמת לתאר מסכת עובדתית קשה וחמורה, אשר ככל שלא היתה מבטלת את תלונתה, עלולה היתה להחמיר את מצבו של הנפגע, באופן משמעותי הרבה יותר.

31. עוד יש לציין כי על אף שבסופו של יום התעשתה הנאשמת וביטלה את תלונתה הכוזבת, הרי שלפחות, בשלב הראשון, להבדיל מהבעת החרטה בהמשך, ביטול התלונה לא נעשה מיוזמתה היא, אלא רק לאחר שנחקרה תחת אזהרה. לנאשמת היתה יותר מהזדמנות אחת לבטל את התלונה מיוזמתה והיא לא עשתה כן. ראשית, מאז הגשת התלונה ועד לביטולה חלפו כ-48 שעות, במהלכן יכלה לפעול לביטול התלונה. שנית וחשוב מכך, לנאשמת ניתנה הזדמנות פז לעשות כן, שעה שכבר ביום הגשת התלונה שוחחה עמה החוקרת דיאנה בלוסטוצקי, והמתלוננת עשתה "צעד ראשון" לכיוון ביטול התלונה, כשביקשה מהחוקרת לבטלה, אולם במקום להשלים את המהלך ולהסביר את הסיבה שבשלה היא מעוניינת לבטל את התלונה ועל אף ניסיון מצד החוקרת לדובב אותה בעניין זה, הנאשמת "מילאה את פיה מים" וטענה כי אין לה מה להוסיף מעבר למה שאמרה.

32. יוצא אפוא כי בכל הקשור לחומרת העבירה ונסיבותיה הקונקרטיות הרי שמדובר בעבירה אשר בתי המשפט צריכים להיות זהירים עד מאוד בשוקלם את אפשרות ביטול ההרשעה בגינה. התוצאות שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירה, אף הם מחייבים זהירות יתרה, כאשר למול האינטרס של הנאשמת עומדת האינטרס הציבורי שבהעברת מסר מרתיע לנאשמת ולאחרים שכמותה לבל יבצעו עבירות דומות, כמו גם האינטרס הפרטי של נפגע העבירה, אשר שילם ומשלם מחיר יקר מאוד, על לא עוול בכפו, בשל התנהגות הנאשמת.

דומני כי די בקריטריון זה, בנסיבותיו הייחודיות כדי להגיע למסקנה ולפיה הימנעות מהרשעה תחטא לשיקולי הענישה האחרים ולאינטרס הציבורי.

33. ואולם אף בחינת הקריטריון הנוסף בהלכת כתב, האפשרות לפגיעה קונקרטית בנאשמת, דומה כי אינו מתקיים, לפחות לא במלואו. אמנם מדובר בבחורה צעירה, אשר עתידה לפניה וטרם גיבשה סופית את רצונותיה. עוד יש לציין כי מדובר בבחורה נורמטיבית, אשר ניתן לומר, במידה גדולה של וודאות, כי עתידה יהיה רחוק מהעולם העברייני. אולם, בכך לא סגי, העובדה כי מדובר בבחורה צעירה, אינה מקנה לה זכות אוטומטית להקלה בעונש ובמקרה זה לקבל את עתירתה לביטול ההרשעה. אמנם היותה "בגירה צעירה" צריך לבוא לידי ביטוי כשיקול בגזירת העונש ולעיתים אף להגמיש את הקריטריון של הוכחת פגיעה קונקרטית בשיקומה של הנאשמת, אולם לטעמי, הגמשה זו צריכה להיבחן, אם בכלל, גם למול חומרת העבירה.

בעניינה של הנאשמת לא הוכח נזק קונקרטי וכל שנטען כי בכוונתה ללמוד חינוך או ראיית חשבון, כאשר בשלב זה הנאשמת עתידה, בשנה הקרובה, להשתלב במכינה לשיפור ציוניה (ואף לכך לא הוצג אישור כלשהו). יוצא, כי האפשרות ללמוד לימודים אקדמאיים, אשר יתכן, כי בעקבות ההרשעה, לא תוכל לעבוד בהם בפועל, היא אפשרות רחוקה בשלב זה, מה גם שלא הוכח כי הרשעה תמנע בכל מקרה אפשרות לעבוד באחד מאותם מקצועות אותם מבקשת הנאשמת ללמוד, גם אם ברור כי הרשעה תהווה קריטריון בקבלתה לכל אחד מאותם תחומים.

יתרה מכך, גם אם ניתן היה להצביע על פגיעה כלשהי בעתידה של הנאשמת, אין מדובר בפגיעה חמורה הפוגעת בכל אפשרות תעסוקתית עתידית של הנאשמת.

34. לא זו אף זו, אף שירות המבחן, אשר בראש מעייניו, עומד הטיפול בנאשמת ושיקומה, לא סבר כי בשים לב למכלול הנסיבות שבתיק זה, יש מקום לבטל את ההרשעה. נכון הוא, כי המלצת שירות המבחן ובמקרה זה העדר ההמלצה אינה מחייבת את בית המשפט, אשר נדרש לשקול את מכלול השיקולים, אולם כאשר הגורם המקצועי, המהווה את ה"סמן הימני" בכל הקשור לשיקומם של נאשמים, סבור כי אין מקום לבטל את ההרשעה, יש בכך אך כדי לחזק את מסקנתי דלעיל.

35. **סוף דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים הנצרכים לעניין, אני סבור כי אין זה המקרה המצדיק חריגה מן הכלל ועל כן אני מותיר את ההרשעה על כנה.**

העונש המתאים לנאשמת

36. באשר לעונש הראוי להטיל על הנאשמת, אני סבור כי עניינה נמצא ברף התחתון של המתחם אותו קבעתי ועליו הסכימו הצדדים, בכל הקשור לרכיב המאסר. בשים לב, למתואר לעיל באשר לפגיעה החמורה שנגרמה לנפגע ומנגד לגילה הצעיר של הנאשמת, העדר מעורבות בפלילים, הסיכון הנמוך להישנות עבירות דומות, שאיפותיה הנורמטיביות ובעיקר החרטה הכנה והאמתית אותה הביעה לאורך כל הדרך, תוך נכונות לפצות את הנפגע על הנזק שנגרם לו, אני סבור כי בהטלת מאסר מותנה לצד ענישה שיקומית-חינוכית ורכיב פיצוי משמעותי יהיה כדי לאזן נכונה בין כל שיקולי הענישה הנצרכים לעניין.

עיינתי בפסיקה אותה הגישה המאשימה ובעיקר הפנייתה לתיק בעניינה של דורית בן עטר (ת"פ 38115-09-14), בו בית המשפט סבר כי יש מקום להחמיר עם הנאשמת ולהטיל עונש בדרך של עבודות שירות, בשים לב לכך כי מעשיה של הנאשמת באותו מקרה הובילו למעצרו של הנפגע, על לא עוול בכפו, למשך 24 שעות. ואולם עיון מדוקדק בפסק הדין מלמד כי, הנאשמת במסגרת אותו תיק לקחה אחריות חלקית על מעשיה והשליכה חלק מן האשמה על הנפגע. הנאשמת שבפני, לא רק שלא הטילה אשמה כלשהי בהתנהגות הנפגע, אלא לקחה אחריות מלאה, הכתה על חטא, הביעה חרטה וביקשה לעשות ככל שביכולתה לפצותו.

אף פסק הדין השני אליו הפנתה המאשימה אינו דומה לעניינה של הנאשמת שבפני, שעה שבאותו מקרה, הנאשמת לא הסתפקה בהגשת תלונה כוזבת, אלא אף דרשה ממנו תשלום של ₪ 500,000 כדמי שתיקה וכתשלום עבור ביטול התלונה.

37. **סיכומי של דבר, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:**

- א. **3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא תעבור על העבירה בה הורשעה.**
- ב. **הנאשמת תשלם פיצוי לנפגע, מר ר ח ג (ע.ת 1) על סך 10,000 ₪ וזאת ב-10 תשלומים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 01.01.18 והשאר בכל 30 ימים שלאחר מכן. המאשימה תעביר פרטי המתלונן על גבי הטופס הקבוע בתקנות בתוך 7 ימים מהיום.**

ג. **ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 180 שעות.**

שירות המבחן יגיש תכנית של"צ בהתאם בתוך 30 ימים. עם קבלת התוכנית תינתן החלטה

עמוד 12

משלימה בלא צורך בקיום דיון.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק, בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

ניתנה והודעה היום ב' כסלו תשע"ח, 20/11/2017 במעמד הנוכחים.

גל שלמה טייב, שופט

הוקלדעלידיספירהרשקוביץ